

Ruralni širokopojasni internet

Zemlja:
Srbija

Identifikacioni broj projekta:
51835

Sektor:
Informacione i komunikacione tehnologije

Javni/Privatni:
Javni sektor

Uticaj na životnu sredinu:
Kategorija B

Datum zasedanja odbora direktora: 22.07.2020.

Status: Prošao konceptualno razmatranje

Skraćeni opis projekta:

Opis projekta:

Obezbeđivanje kredita sa državnom garancijom Republici Srbiji za finansiranje izgradnje 'mid-mile' širokopojasne mreže koja će povezati oko 600 škola u ruralnim delovima Srbije na postojeću širokopojasnu mrežu.

Ciljevi projekta

Projekat podržava izgradnju 'mid-mile' širokopojasne mreže koja će povezati oko 600 škola u tzv. „belim zonama“ (regijama bez pristupa širokopojasnom internetu) u ruralnim delovima Srbije. Projekat je deo veće inicijative i predstavlja prvu od dve faze, od kojih će u drugoj biti povezano oko 900 škola, i koja se planira za 2021.-2022.god kao zaseban projekat.

Usled geografske izolacije i male gustine naseljenosti, proširenje širokopojasne mreže u belim zonama nije dovoljno profitabilno za telekomunikacione operatere. Projekat će pored povezivanja škola na glavnu mrežu, doprineti tome da se neophodne investicije za proširenje širokopojasne mreže do domaćinstava u ruralnim zonama smanje, na bazi slobodnog pristupa mreži, i da se ti regioni učine atraktivnijim za telekomunikacione operatere.

Naime, Ministarstvo Trgovine, Turizma i Telekomunikacija, kao klijent i izvršna agencija, ovim namerava da motiviše telekomunikacione operatere da prošire širokopojasnu mrežu do domaćinstava u belim zonama, a koje nisu ciljane za proširenje mreže u naredne tri godine. Projekat će takođe odgovoriti na nedostatak kvalifikovane radne snage, koju Srbija sada beleži usled jakog rasta IKT sektora u poslednjih nekoliko godina, a koji sada predstavlja ozbiljnu prepreku za razvoj zemlje.

Projekat će takođe odgovoriti na problem digitalne nejednakosti između urbanih i ruralnih sredina, s obzirom na to da nedostatak širokopojasnog interneta u ruralnim sredinama smanjuje mogućnost da veliki deo populacije učestvuje u potpunosti u modernoj ekonomiji. Western Balkans Investment Framework (“WBIF”) podržava Projekat kroz grant za tehničku saradnju (Technical Cooperation – TC) u iznosu od 1,7 miliona evra za pripremu projektne dokumentacije, dok je EBRD međunarodna finansijska institucija (MFI) koja vodi Projekat.

Projekat je u skladu sa *EBRD strategijom za Srbiju* (BDS/SB/17-1 /F), imajući u vidu da je prioritetni cilj strategije unapređenje javnog upravljanja i poslovnog ambijenta putem “podržavanja novih tehnologija i inovacija kroz digitalizaciju i uvođenje širokopojasnog interneta“. Projekat je takođe u skladu sa *Strategijom IKT sektora EBRD* (BDS14-052) kroz “promociju konkurentne i održive nadogradnje mreže i omogućavanje pristupa komunikaciji i informacijama većem broju građana, kroz širenje širokopojasnog internet na udaljenim lokacijama”.

Projekat je u skladu sa *Strategijom ekonomske inkluzije EBRD* (BDS17-067) kroz unapređenje pristupa uslugama koje pospešuju ekonomske prilike u manje razvijenim sredinama. Projekat je takođe u skladu sa *Digitalnom Agendom EU za Zapadni Balkan*, koja podržava tranziciju ka digitalnoj ekonomiji, koja donosi brži ekonomski razvoj, veću zaposlenost i bolje usluge.

Takođe, Projekat je u skladu sa *Strategijom razvoja širokopojasnih mreža i servisa*, koja je usvojena od strane Vlade Republike Srbije u 2014. godini, kao i sa *Strategijom razvoja mreža nove generacije do 2023. iz 2018. godine*. Na kraju, Projekat je u skladu sa *Strategijom za razvoj informatičkog društva do 2020.* i *Strategijom za razvoj elektronskih komunikacija do 2020.*, koje zajedno čine *Digitalnu Agendu Republike Srbije*.

Uticao na tranziciju:

Projekat promoviše konkurentnost kroz inicijativu političkog dijaloga (policy dialogue) fokusiranog na konkurentnost u kontekstu IKT sektora. Kroz snabdevanje ‘mid-mile’ infrastrukture, Ministarstvo Trgovine, Turizma i Telekomunikacija (MTT) motiviše operatere da izgrade ‘last-mile’ infrastrukturu, čime proširuje dostupno tržište putem uključivanja više pretplatnika na mrežu, pospešujući konkurentnost poslovnog ambijenta za sve operatere.

Projekat takođe promoviše inkluziju kroz kreiranje novih ekonomskih prilika za žensku/lokalnu populaciju u manje razvijenim regijama, kroz stvaranje novih programa treninga koji obezbeđuju mladim ljudima / ženama / lokalnom stanovništvu mogućnost usavršavanja.

Doprinos (Additionality):

Investicija EBRD je neophodna kako bi se pokrila potreba javnog sektora za finansiranjem. Takođe, EBRD je Partnerska Organizacija WBIF-a, i MFI koja vodi projekat. Pristup WBIF-a ima značajan doprinos s obzirom na to da grant omogućava implementaciju Projekta.

Klijent:

Zajmoprimac je Republika Srbija koju zastupa Ministarstvo Finansija. Klijent i izvršna agencija je Ministarstvo Trgovine, Turizma i Telekomunikacija.

Finansiranje EBRD-a:

18,000,000 evra

Ukupna vrednost projekta:

76,930,000 evra

Uticao na životnu sredinu:

Kategorija B (2019). Ključni problemi vezani za životnu sredinu i društvo na koje je neophodno obratiti pažnju a koji se tiču izgradnje ‘mid-mile’ širokopojasne mreže radi povezivanja oko 600 ruralnih škola u Srbiji, su javna bezbednost, posebno u blizini učenika škola, saobraćajni prekidi i ostale smetnje (zagađenje i buka) tokom izgradnje, upravljanje izvođačima radova, bezbednost i zdravlje na radu, kao i učestvovanje stejkholdera i pristup informacijama o predloženim radovima.

Sektor za životnu sredinu i društvo EBRD (Environmental and Social Department – ESD) će preduzeti due diligence koji se tiče uticaja na životnu sredinu i društvo (Environmental and Social Due Diligence - ESDD) kako bi ustanovila mogućnosti i kapacitete MTT u vezi sa upravljanjem rizicima vezanim za životnu sredinu i društvo.

Ukoliko se identifikuju nedostaci, uslediće dodatna ispitivanja kako bi se razvio Akcioni Plan u vezi sa uticajem na životnu sredinu i društvo (Environmental and Social Action Plan – ESAP) u dogovoru sa

klijentom. Kao deo MFI koja vodi Projekat, ESD će pregledati Projektni Zadatak (Terms of Reference – ToR) za konsultante u skladu sa programom tehničke saradnje vezano za projektnu dokumentaciju. Projekat doprinosi pristupu ruralnih škola širokopojasnom internetu i digitalnom obrazovnom sadržaju.

Tehnička saradnja:

Projekat predviđa sledeću tehničku saradnju:

- Tehnički due diligence
- Due diligence uticaja na životnu sredinu i društvo (ESDD)

Program tehničke saradnje je podložan daljim izmenama. Za mogućnosti konsultantskih usluga u vezi projekata finansiranih iz sredstava za tehničku saradnju, posetite internet stranicu [procurement of consultants](#).

Kontakt podaci klijenta:

Milan Dobrijević, Načelnik odeljenja za razvoj Digitalne Agende, Ministarstvo Trgovine, Turizma i Telekomunikacija
+ 381 11 2020 072
milan.dobrijevic@mtt.gov.rs
Pariska 7, 11000 Beograd, Srbija

Opšte informacije o tranziciji

Dodatne informacije o pristupu EBRD-a u oblasti merenja uticaja tranzicije su dostupne [ovde](#).

Poslovne prilike

Za poslovne prilike ili nabavku, kontaktirajte kompaniju klijenta.

Za mogućnosti poslovanja sa EBRD (koje nisu vezane za nabavku) kontaktirajte:

Tel: +44 20 7338 7168

Email: projectenquiries@ebrd.com

Za projekte u javnom sektoru, posetite [EBRD Nabavka](#): Tel: +44 20 7338 6794
Email: procurement@ebrd.com

Opšti upiti

Konkretni upiti mogu biti upućeni putem [EBRD Obrasca za upite](#).

Politika zaštite životne sredine i socijalna politika (ESP)

[Politika zaštite životne sredine i socijalna politika \(ESP\)](#) i odgovarajući Uslovi za realizaciju (UR) utvrđuju načine na koje EBRD sprovodi svoje odredbe za razvoj „ekološki prihvatljivog i održivog razvoja“. ESP i UR uključuju posebne odredbe kojih klijenti treba da se pridržavaju sa primenjivim uslovima iz nacionalnih zakona u oblasti javnih informacija i konsultacija, i uspostavlja žalbeni mehanizam za prijem i lakše

rešavanje pritužbi i žalbi zainteresovanih strana, pogotovo pitanja vezanih za učinak klijenta i projekta u oblasti životne sredine i socijalnih pitanja. Srazmerno prirodi i obimu rizika i uticaja projekta na životnu sredinu i socijalna pitanja, EBRD dodatno zahteva od svojih klijenata da po potrebi objavljuju informacije o rizicima i uticajima koji proizilaze iz projekta, ili da preuzmu smislene konsultacije sa zainteresovanim stranama i razmotre i odgovore na povratne informacije koje dobiju od njih.

Više informacija o praksama EBRD-a u ovoj oblasti navedeno je u [ESP](#).

Integritet i usklađenost za regulativom

Kancelarija Glavnog službenika za usklađenost sa regulativom (OCCO) EBRD-a promovise dobro upravljanje i osigurava primenu najviših standarda integriteta u svim aktivnostima Banke u skladu sa najboljom međunarodnom praksom. Detaljna analiza vezana za integritet se sprovodi za sve klijente Banke kako bi se osiguralo da projekti ne predstavljaju neprihvatljiv rizik po integritet ili reputaciju Banke. Banka veruje da je identifikovanje i rešavanje pitanja tokom faza odobrenja projekta najefikasnije sredstvo za obezbeđivanje integriteta transakcija Banke. OCCO igra ključnu ulogu u ovim naporima zaštite, a takođe pomaže u praćenju rizika po integritet projekata u periodu nakon ulaganja.

OCCO je takođe odgovorna za sprovođenje istrage na osnovu navoda o prevari, korupciji i nedoličnom ponašanju za projekte koje finansira EBRD. Svako, bilo unutar ili izvan Banke, ko sumnja na prevaru ili korupciju, treba da podnese pisani izveštaj Glavnom službeniku za usklađenost sa regulativom putem elektronske pošte na compliance@ebrd.com. OCCO će postupati po svim prijavljenim pitanjima radi daljeg praćenja. Svi izveštaji, uključujući anonimne izveštaje, će biti pregledani. Izveštaji se mogu dostaviti na bilo kojem jeziku Banke ili jeziku zemalja u kojima Banka posluje. Pružene informacije moraju biti navedene u dobroj veri.

Politika pristupa informacijama (AIP)

Politika pristupa informacijama (AIP) utvrđuje kako će EBRD objavljivati informacije i konsultovati se sa zainteresovanim stranama kako bi promovisala bolju svest i razumevanje njenih strategija, politika i operacija nakon stupanja na snagu 1. januara 2020. godine. Molimo posetite stranicu [Politike pristupa informacijama](#) kako biste saznali koje informacije su dostupne na internet stranici EBRD-a.

Posebne zahteve za dobijanjem informacija možete uputiti putem [EBRD Obrasca za upite](#).

Projektni žalbeni mehanizam (PCM)

Ukoliko su napori za rešavanje problema vezanih za životnu sredinu, socijalna pitanja ili objavljivanje podataka od strane Klijenta ili Banke neuspešni (npr. putem žalbenog mehanizma Klijenta na nivou projekta ili direktnim angažovanjem sa rukovodstvom Banke), pojedinci i organizacije mogu da pokušaju rešavanje problema kroz mehanizam odgovornosti EBRD-a.

Mehanizam odgovornosti nezavisno preispituje pitanja Projekta za koje se smatra da su naneli (ili bi mogla da nanese) štetu. Svrha ovog mehanizma je: da podrži dijalog između zainteresovanih strana na Projektu kako bi se rešila pitanja vezana za zaštitu životne sredine, socijalna pitanja i javno objavljivanje; da utvrdi da li je Banka poštovala svoju [Politiku zaštite životne sredine i socijalnu politiku](#) ili odredbe svoje [Politike pristupa informacijama](#) koje su specifične za Projekat; i, gde je primenjivo, da reši bilo koje postojeće nepoštovanje ovih politika, istovremeno sprečavajući buduće nepoštovanje propisa od strane Banke.

Molimo vas da posetite našu internet stranicu da biste saznali kako da podnesete žalbu putem [poverljivog elektronskog obrasca](#), putem [elektronske pošte](#), [pošte ili telefona](#). Na raspolaganju smo da razgovaramo o vašim problemima i odgovorimo na bilo koja pitanja u vezi sa podnošenjem ili postupanjem vezanim za žalbe. Identiteti podnosioca žalbe mogu biti poverljivi, na vaš zahtev.

Imajte na umu da će nakon imenovanja novog Direktora za žalbeni mehanizam tokom 2020. godine, revidirana [Politika odgovornosti projekta](#) i [Smernice](#) stupiti na snagu za potrebe vođenja postupka.